

Antagen av
Kyrkorådet 2014-11-10

Antagen av Kyrkofull-
mäktige 2014-11-25

Församlingsinstruktion

Landvetter Härryda pastorat

Församlingsinstruktion, en sammanfattning

För Landvetter och Härryda församlingar som ingår i Landvetter och Härryda pastorat.

I pastoratet finns 4 prästbefattningar: En kyrkoherde, två komministrar och en komminister med tjänstgöring på Landvetter flygplats samt två diakonbefattningar.

Stiftsstyrelsen har beslutat att minst två komministerbefattningar skall finnas i pastoratet.

I pastoratet finns en organistbefattning och en kantorsbefattning.

Domkapitlet har beslutat att en kyrkomusiker i pastoratet skall vara organist.

I pastoratet finns följande kyrkor/kapell/gudstjänstlokaler:

Landvetter kyrka, Härryda kyrka, Gröenkapellet och Det Eviga Ljusets Rum i Landvetters församlingshem.

Kyrkofullmäktige i Landvetter Härryda pastorat godkännande 2014-11-25 § 6.

Kyrkoherdens godkännande 2014-11-26

Församlingsinstruktionen utfärdad av Domkapitlet i Göteborgs stift 2015-08-27, § 104.

De regler som domkapitlet beslutar om

I Pastoratet kommer minst 75 huvudgudstjänster per år att firas varav minst 35 kommer att vara nattvardsgudstjänster. Utöver huvudgudstjänsterna har pastoratet en strävan att fira minst två gudstjänster i varje församling per månad.

Domkapitlet har beslutat att en kyrkomusiker i pastoratet skall vara organist.

Landvetter och Härryda pastorat följer Svenska kyrkans riktlinjer för konfirmandarbetet.

Innehållsförteckning

Församlingsinstruktionen en sammanfattning	2
Regler som Domkapitlet beslutar om	3
Innehållsförteckning	4
Kyrka i tiden – då, nu och i framtiden	5
Vision och strategi	6
Definitioner	6
Pastoralt program	6
Vision – Gemenskap för alla	6
Övergripande strategier	7
Gudstjänst	7
Undervisning	8
Diakoni	8
Mission	8
Barnkonsekvensanalys	9
Flygplatskyrkan	9
Ansvarsfördelning mellan församlingarna och pastoratet beträffande den grundläggande uppgiften	9
Fördelning och samverkan gällande pastoratets huvudgudstjänster	9
Prästtjänsternas disposition	10
Språklig mångfald	10

Kyrka i tiden

Då ...

Fram till 1970-talet präglades Landvetter & Härryda pastorat av gårdar med små jordbruk och större skogsbruk. Efter kriget började göteborgare bygga sommarhus i pastoratet. Många sommarhus har med tiden konverterats till permanentboenden. Med flygplatsbygget kom även motorvägsbygget. Centralsamhället i Landvetter delades av vägen och i Härryda förhindrade inflygningsleder och buller all utveckling. Med infrastrukturförbättringen kom inflyttningen. Närheten till Göteborg och möjligheten att, till en rimlig kostnad bygga ett eget boende, gjorde att Landvetterdelen utvecklades snabbt under slutet av 70-talet och början av 80-talet. Ett nytt centrum norr om motorvägen innebar att församlingen beslutade förlägga sitt nya församlingshem där utan naturlig kontakt med kyrkan. Härrydadelen bibehöll sin mer lantliga prägel.

Nu ...

Inflyttningen är fortfarande stor i pastoratet, över 1% per år. En del har tidigare anknytning till orten, men även många utan tidigare bakgrund i Landvetter söker sig hit. Centrum utvecklas snabbt och planer på större bostadsområden i södra Landvetter gör att kyrkan på sikt kanske kan återta platsen ”mitt i byn”. Härrydadelen ändrade helt karaktär i och med bygget av Landvetter flygplats. Centralorten upplöstes och nybyggnationen avstannade. Nya reglerna för inflygningsleder och buller har öppnat upp för nyprojekteringar av småhus. Medelåldern i Härryda kommunen är 37 år och nativiteten stor. Dopfrekvensen ligger konstant runt 80% och konfirmationsfrekvensen ökar från år till år.

Flygplatsen är den största arbetsplatsen i pastoratet. I Bårhults företagspark sker många nyetableringar av större företag, t.ex. Postens terminal. Utöver dessa arbetsplatser arbetar många inom skola, vård och omsorg. I pastoratet finns även många mindre och medelstora företag. Men de flesta som bor i pastoratet arbetar på annan ort. I kommunen som helhet är arbetslösheten låg.

Pastoratets vision är ”Gemenskap för alla”. Dels har vi gemenskapen med Gud. I denna gemenskap tar vi emot vad Gud ger i gudstjänst, bön, fördjupning och vägledning. Dels har vi gemenskap med varandra. Denna form av gemenskap finns givetvis som en naturlig del i våra gudstjänster och fördjupning, men vi tänker också på den gemenskap som skapas genom allt utåtriktat arbete där vi delar våra församlingsbors vardag. Vår ambition är att församlingsborna skall känna sig välkomna och känna att vägen in till våra lokaler och verksamheter är okonstlade. Vårt församlingsarbete har sedan länge präglats av många utåtriktade verksamheter, främst bland barn och ungdomar. Vi har ett nära och gott samarbete med de skolor som finns i pastoratet och föreningslivet. Dessutom driver pastoratet i egen regi förskolan Solbacken med två avdelningar, Duvans fritids, konfirmand- och ungdomsverksamheten i Prästgården.

Framtiden ...

”Jag vet vilka avsikter jag har med er, säger HERREN, välgång, inte olycka. Jag skall ge er en framtid och ett hopp.” Jer 29:11. Mycket talar för att kyrkans framtid i Landvetter och Härryda kommer att bli bra. Vår synliga närvaro i lokalsamhället, vår medvetna marknadsföring av kyrkan som bärare av det goda och många kompetenta medarbetare i kombination med fortsatt expansion och inflyttning gör att vi bedömer att vi ska kunna bibehålla nuvarande struktur och omfattning beträffande pastoratets verksamheter och administration. Fokus kommer troligtvis förskjutas ytterligare mot barn och ungdom (0-18 år). I vår vision ligger en ”Barnens kyrka i lekskogen”, ett multiaktivitetsområde direkt i anslutning till Prästgården. För detta ändamål ämnar pastoratet förvärva mark. Vi tror också att centrum på sikt kan komma att förskjutas söderut och då skulle kyrkan återigen komma ”mitt i byn”. En tanke finns att i framtiden försöka koncentrera all verksamhet kring kyrkan och göra området runt

Mölnsdalsån och Landvettersjön ännu mer attraktivt för barnfamiljer och andra. I detta arbete kommer vi att ha ett nära samarbete med Härryda kommun och lokalt näringsliv. Föreningslivet och då i synnerhet idrotten, är tongivande i pastoratet. Här tror vi att kyrkan genom arbetet i Prästgården, ett ungdomens hus, kan göra skillnad. Ett samarbete finns med Landvetter fotboll men i framtiden blir vi säkert en samarbetspartner för fler idrottsföreningar.

När vi "förlorade" Annandag pingst "erövrade" vi Nationaldagen. Den dagen, som inleds med en friluftsgudstjänst, har vi gjort till en folkets fest på strandängen vid sjön.

Vision och Strategi

Församlingsinstruktionen bygger på pastoratets dokument "Vision och Strategi", som arbetades fram under hösten 2010 och antogs av Samfälliga kyrkofullmäktige den 24 maj 2011. Det arbetet skedde i samarbete mellan förtroendevalda och anställda. Vi ser inte materialet som ett slutgiltigt dokument, utan räknar med att det kommer utgöra en riktlinje för allt arbete men också föremål för fortsatt bearbetning.

Utifrån församlingsinstruktionen och våra måldokument, långa och korta mål för varje verksamhetsområde, sammanställs verksamhetsplaner av varje verksamhetsansvarig i samråd med kyrkoherde, övriga anställda och eventuella frivilliga medarbetare. Verksamhetsplanerna godkänns sedan i rådet. Verksamhetsplanerna innehåller utvärdering och uppföljning av det arbetet som sker.

Definitioner

- Vision - visionen beskriver en framtidsbild att sträva mot, hur vi önskar att det är när vårt mål är uppnått, 5-10 år.
- Strategi - med strategi menar vi tillvägagångssätt för att nå våra visioner och formulera långsiktiga verksamhetsmål.
- Verksamhetsmål - med verksamhetsmål menar vi det vi vill uppnå för de olika verksamheterna under perioden 3-5 år.
- Verksamhetsplan – i verksamhetsplanen är verksamhetsmålen nedbrutna till kortare mål, dvs. vad som är tänkt att ske under de närmaste 1-3 åren.
- Definition av pastorat: Inom Svenska kyrkan kan två eller flera församlingar samverka inom ett pastorat.

Församlingarna har då gemensam församlingsinstruktion, kyrkoherde, kyrkofullmäktige, som utses i direkta val och kyrkoråd. Varje församling som ingår i ett pastorat har dessutom ett församlingsråd, valt av kyrkofullmäktige.

Pastoralt program

Vision - Gemenskap för alla

- Den kristna tron är viktig i många människors liv och församlingen är en naturlig samlingsplats för möten med Gud och medmänniskor.
- I pastoratet erbjuds många möjligheter till gemenskap mitt i människors vardag och helg. Vi möter människor på många olika sätt med glädje, generositet, solidaritet och värme.
- Pastoratets arbete och möten sker i tolerans, respekt och vilja till förståelse för varandras åsikter och olikheter.
- Det finns ett levande, ideologiskt samtal kring pastoratets uppdrag, mål och verksamhet där alla bidrar utifrån sin roll.

Övergripande strategier (utan inbördes ordning)

Vi skall...

- vara öppna för variation och förnyelse för att nå fler människor med det kristna budskapet.
- medvetet anpassa verksamheterna till befolkningsstrukturen inom pastoratet.
- erbjuda olika möjligheter till fördjupning i den kristna tron.
- göra kyrkan ”synlig” i samhället genom utåtriktade verksamheter.
- öppna upp för fler frivilliga medarbetare i pastoratets olika verksamheter.
- satsa på god personalvård, där regelbundna, återkommande medarbetarsamtal ska fånga upp behov och önskemål från personal och frivilliga.
- göra medvetna satsningar på att marknadsföra och synliggöra pastoratet i olika medier.
- sträva efter att öka samarbetet med olika aktörer i samhället, både religiösa och icke religiösa.
- sträva efter mer samarbete med angränsande kontrakt och pastorat.
- sträva efter att ha en öppen och välkomnande attityd i alla sammanhang.

Gudstjänst

Gudstjänsten skall vara helig och nära. I gudstjänsten skapas en atmosfär som visar på Guds verklighet och närvaro. Varje människa är viktig och skall visas respekt och bli sedd.

Gudstjänstens liturgi skall vara:

- en hjälp för oss att göra Guds storhet och Guds närvaro levande och påtaglig.
- en hjälp för oss att erfara det utsägarbara, mysteriet i tron och få oss att känna gemenskap med den Osynlige.
- något som vi utför tillsammans. Det bör vara många som har olika uppgifter i gudstjänstens genomförande och alla som vill skall känna sig delaktiga.

Musiken är en väsentlig del av gudstjänsten och skall:

- lyfta fram texternas innehåll och inspirera människor.
- hjälpa oss att uppleva stillhet men också stor glädje.
- vara omväxlande och tillvarata, dels det musikaliska arvet men också lyfta fram dagens musik.
- ge möjligheten till att känna igen sig i de olika musikstilarna och med musikens hjälp kunna uttrycka och tolka sin tro.
- ge människor tillfälle till att lära sig ny musik men också få uppleva igenkännandets glädje. Vår strävan är att få en sjungande församling.

Predikans uppgift är att:

- förklara och aktualisera de bibliska texternas innehåll, så att det blir tydligt vad Guds ord har att säga oss idag. Predikan skall vara lättfattlig, så att människor kan känna igen sig, få själavård och vägledning.

Vid de kyrkliga handlingarna, dop, vigslar och begravningar, erbjuder vi:

- en möjlighet för människor att vid viktiga skeden i sina liv få förbön, Guds välsignelse och hjälp att gå vidare i sin nya livssituation.
- en möjlighet att visa vad vi står för som kristen kyrka, både i förberedelsen till förrättningen och vid själva gudstjänsten.
- en öppen och välkomnande kyrka där alla känner sig hemma och förstår att kyrkan och församlingen är deras och finns till för dem i vardag och fest.

Undervisning

Pastoratet undervisning har sitt ursprung i Jesu uppdrag att ”lära alla det som Han befallt”. Undervisningen skall anpassas så att den på ett relevant sätt möter människor i livets olika skeden. Den skall också bygga på en pedagogik som räknar med hela människan och hennes sinnen.

Vår vilja med pastoratets undervisning är:

- att förmedla grunden för vår tro: Jesu Kristi liv, död och uppståndelse.
- att förmedla den bild av Gud som en treenig Gud som vi får den i bibeln.
- att visa på Guds Andes gåvor och dess verksamhet också idag.
- att hjälpa oss utvecklas och växa som människor och kristna.
- att göra tydligt vad som är kristen etik och moral.

Pastoratet följer till alla delar de konfirmandriktlinjer som fastställts av Biskopsmötet och Svenska kyrkans församlingsnämnd. Vi erbjuder en konfirmationsläsning med resa till Polen och Krakow, där besök görs på Auschwitz. Denna läsning är belagd med en mindre egenavgift. Den huvudsakliga konfirmationsläsningen sker under försommaren. En resa görs till Bornholm där konfirmanderna har självhushåll med företrädesvis ekologiskt odlade fairtrade produkter. Denna konfirmandläsning är kostnadsfri för konfirmanderna.

Diakoni

Diakoni är att i handling visa på Guds kärlek och omsorg om varje människa. Alla har ett diakonalt ansvar och diakonin skall genomsyra all verksamhet.

Vår vilja med pastoratets diakoni är:

- att den blir ett förhållningssätt för hela pastoratet.
- att den ses som ett uppdrag för att visa omsorg utan biavsikter.
- att den har en inriktning mot individ, grupp och samhälle för att ge stöd och hjälp i olika livssituationer.
- att den även inriktar sig på att förändra samhällsstrukturer, som ett led i att hjälpa människor i utsatta situationer.

Mission

I Jesu uppdrag till kyrkan att gå ut och döpa och lära, ligger ett uppdrag för vår närmiljö, men också ett uppdrag som sträcker sig ut över världen, till ett internationellt uppdrag.

Mission är att göra Jesus känd, älskad och trodd.

Vår vilja med missionen är:

- att nå människor inom vårt pastoratet som ännu inte på ett aktivt sätt lever med i församlingsgemenskapen men tillhör vår kyrka.
- att nå de personer som inte är tillhöriga.

- att vi visar solidaritet med andra människor och tar vårt ansvar för världen utanför vårt lands gränser. Vi tror på en allmänlig och världsvid kyrka, det skall också komma till uttryck i vårt ansvar och arbete.

Barnkonsekvensanalys

Pastoratets befolkningsstruktur innebär att verksamheter för barn, ungdomar och barnfamiljer prioriteras. I kristen tro har barnet alltid haft en särställning. Därför har all verksamhet som pastoratet bedriver barnens bästa i sikte. Regelbundet behandlas FN barnkonvention och dess betydelse i våra grupper.

2012 tog Kyrkomötet ett beslut om att införa barnkonsekvensanalys inför alla beslut. För att ännu bättre fånga upp barnens perspektiv i alla verksamheter har pastoratet tillsatt en "barn-alesperson" med uppdrag att informera kyrkoherden eller församlingens ledningsgrupp så att besluten som tas, alltid tar hänsyn till barnens perspektiv.

Inför s.k. "strategiska beslut", dvs. inför beslut om budget, verksamhetsplaner, större förändringar i pastoratet, ombyggnader av pastoratets lokaler mm. skall "barntalespersonen" kontaktas.

Alla löpande dagliga beslut skall tas med tanke på barnens bästa.

Flygplatskyrkan

Som en konsekvens av 2kap 1§ i kyrkoordningen beträffande församlingens uppgifter bär pastoratet huvudansvaret för den kyrkliga verksamhet som bedrivs på Landvetter Airport. Det finns en strävan hos pastoratets förtroendevalda och ledning att detta ansvar skall fördelas rättvist på fler pastorat/kontrakt/stift då flygplatsen ses som en regional verksamhet.

Ansvarsfördelning mellan församlingarna och pastoratet beträffande den grundläggande uppgiften

Församlingarna i pastoratet samverkar i den grundläggande uppgiften och dess verksamheter. Församlingarna beslutar självständigt i de gudstjänstnära frågorna genom Församlingsråden, som huvudsakligen består av kyrk- och gudstjänstvärdar.

Fördelning och samverkan gällande pastoratets huvudgudstjänster

I Pastoratet kommer minst 75 huvudgudstjänster per år firas därav kommer minst 35 att vara nattvardsgudstjänster. Utöver huvudgudstjänsterna har pastoratet en strävan att fira minst två gudstjänster i varje församling per månad.

I Härryda församling kommer flertalet gudstjänster att vara tematiska då det visat sig att denna form samlar fler gudstjänstbesökare. I pastoratet firas dessutom en rad andra gudstjänster såsom familjegudstjänster, musikgudstjänster, lovsångsgudstjänster, temagudstjänster, morgonmässor, kvällsmässor, ungdomsmässor mm. Gudstjänster firas i alla ovan angivna kyrkor, kapell och gudstjänstlokaler.

Prästtjänsternas disposition

Kyrkoherden har förutom sina ledningsuppgifter även ansvaret för Landvetter församlings gudstjänstliv.

Den arbetsledande distriktsprästen i Härryda ansvarar för Härryda församlings gudstjänstliv och är pastoratets konfirmand- och ungdomspräst.

Pastoratet har en familjepräst som ansvarar för familjegudstjänsterna och den andliga verksamheten i all barnverksamheter samt kontakterna med skolans tidigaredel.

Flygplatsprästen ansvarar för flygplatskyrkans verksamhet och huvuddelen av de jourpass som pastoratet har inom ramen för Jourhavande Präst 112.

Språklig mångfald

Pastoratet har ingen egen verksamhet på andra språk utan anlitar resurspersoner vid behov. Pastoratet förmedlar kontakt med teckenspråkig, finsktalande eller samisktalande präst eller diakon via stiftskansliet eller annan kyrklig enhet som har en sådan resurs.